

УДК: 616.831-001.616.891

DOI: <https://doi.org/10.36927/2079-0325-V30-is3-2022-40>**Черненко І. І.***Національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків)***Вплив бойової черепно-мозкової травми на розвиток посттравматичного стресового розладу**

Мета дослідження: вивчення питання про розвиток травматичної хвороби головного мозку, динаміку клінічних проявів посттравматичного стресового розладу (ПТСР) та ступінь їх зумовленості органічними змінами головного мозку.

Матеріали та методи. На базі КНП ХОР «Обласний госпіталь ветеранів війни» у 2019—2021 рр. проведено стаціонарне дослідження 195 учасників бойових дій під час проведення АТО/ООС на території Східної України з 2014 р. до 2021 р. Ми виокремили дві групи пацієнтів. Першу групу становили 100 учасників бойових дій (з них інваліди війни 3 групи — 78 осіб та 22 особи — інваліди війни 2 групи), що перенесли легку бойову черепно-мозкову травму з подальшим розвитком ПТСР, другу групу становили 95 осіб з органічним ураженням головного мозку травматичного генезу. Проведено повне загальносоматичне та клініко-неврологічне

обстеження хворих, а також оцінювання психологічного стану пацієнтів, що ґрунтувалися на висновках психологів, психотерапевтів та психіатрів (в разі потреби) з використанням психометричних та інших шкал.

Результати та висновки. Аналіз стану цих пацієнтів в період обстеження, зіставлення з матеріалами, що належать до періоду отримання бойової травми, показали, що групу пацієнтів з ПТСР відрізняє, незважаючи на деяку редукцію посттравматичної симптоматики, вищий рівень виразності всіх симптомів ПТСР протягом усіх 5—7 років розвитку травматичної хвороби з одночасним наростанням органічних психічних змін. У хворих з органічним ураженням головного мозку відповідна симптоматика була вираженішою безпосередньо після події отримання травми порівняно з періодом спостереження та дослідження.